

Kieltolaki Neuvosto-Venäjällä

Ruotsin raittiusmielisten äänenkannattaja — Templaren — julkaisi joku aika takaperin mielenkiintoisen haastattelun raittiusoloista Neuvosto-Venäjällä, minkä haastattelun lehti oli saanut Venäjältä palanneelta kirjailijalta Ture Nermanilta.

Haastattelussa Nerman kertoo, että hän kaikista yrityksistään huolimatta ei onnistunut tapaamaan ketään johtavaa raittiusmiestä Venäjällä. Tämä johtui siitä, että Venäjällä ei enää mitään erityistä, raittiusliikettä ole olemassa, siinä merkityksessä kuin esimerkiksi Ruotsissa. Raittiuskysymys on jo pois päiväjärjestyksestä Venäjällä ja ratkaistu toisella tavalla, paljon tehokkaammalla ja perusteellisemmalla, kuin missään kapitalistisessa maassa, missä niinkutsuttu kieltolaki on voimassa. Yhdeltä puolen on tosin myönnettävä, että bobsheveikeillä on ollut helpompi saattaa kieltolaki voimaan, kun Venäjällä viljapulan johdosta, mikä pääasiallisesti aiheutui kuljetusvälineiden puutteesta, ei ole ollut viljaa viinanpoltoon käytettäväksi. Mutta toiselta puolen ei väkijuomien nauttiminen missään maassa ole ollut niin hirveän suurta kuin Venäjällä. Ja johdonmukaisesti on väkijuomahimo kansan suuressa osassa, eritoten talonpoikain keskuudessa, ollut erittäin silmiinpistävä.

Vodka on yksinkertaisesti ollut yhtenä perustekijänä tsaarinaikuisessa Venäjässä, mikä nyt, yhdellä lyönnillä on tullut kuivaksi.

Viinanmyyntiä tapaa sängen harvoin ja rangaistaan — rikkoja pääsee harvoin karkuun — sängen ankarasti. On jotakin aivan toista kuin esimerkiksi Ruotsissa, jossa viranomaiset miltei aina katsovat väkijuomarikoksia sormiansa lomitse ja näyttävät olevan solidaarisia väkijuomakeinottelijain kanssa.

Miten väkijuomakiello Venäjällä voimaansaatettiin.

Bolshevikipuolueella ei tosin milloinkaan ole ollut raittiuskysymys toimintaohjelmassaan, mutta kun vallanku-

mous tapahtui, huomasivat puolueen johtavat ainekset, järkeviä poliitikkoja kun ovat, että voitokkaan vallankumouksen toteuttaminen ja varmentaminen ei ollut ajateltavissakaan, ellei heti ryhdytty soveltuttamaan käytäntöön ankaraa, ehdotonta väkijuomakielloa.

Eräät roskajoukkoainekset halusivat käyttää vallankumousta vain välikappaleena nautinnonhijojensa tyydyttämiseksi — eikä suinkaan vähimmässä määrässä voimakkaan alkoholihimonsa tyydyttämiseksi. Ainoa mahdollisuus estää näitä vaarallisia aineksia pilaamasta ja tekemästä mahdolltomaksi vallankumouksen kehittymisen järjestetyksi sosialistiseksi yhteiskuntajärjestykseksi, oli käydä heihin käsiksi kovakouraisesti.

Varsinkin alussa oli pakko kohdella heitä säälimättömän ankarasti. Vallankumouksen ensi asteella heitä ammuttiin ilman arveluita. Laskettiin nimittäin, että yksilöt, jotka niinkin vakavassa tilanteessa siksi vähän tuntevat ihmisarvoaan, että upottavat kaiken järjensä alkoholiin, jota ovat onnistuneet varastamaan väkijuomayhtiöiltä, eivät milloinkaan voi olla miksikään hyödyksi tulevaisuudessa, vaan sen sijaan olivat alituisena uhkaavana vaarana työväen vallankumoukselle.

Kauvan yrittivät vallankumouksen vastustajat spriin avulla pilata ja hämentää bolshevikien parhaiden sotilasosastojen mielialaa. Tämä myöskin osaltaan selittää sen ankaruuden millä väkijuomakiello pantiin käytäntöön.

Bolshevikien johtavat ainekset eivät olleet ehdottomasti raittiita,

huomautti Nerman. Lenin esimerkiksi ei milloinkaan ole ollut ehdottomasti raitti; mutta on sen sijaan aina elänyt esimerkiksi kelpaavaa spartalaista elämää; yhtähyvin väkijuomiin nähden kuin muissakin suhteissa. Ilman sitä hänellä varmaankaan ei olisi näitä selviä valtiomiesaivoja mitä hänellä on.

Sama on laita useimpien bolshevikien johtajain Venäjällä. Toimeenpanevina vallankumousmiehinä he joutu-

vat sovelluttamaan väkijuomakieltoa täytäntöön todenteolla, eikä kuten esimerkiksi Ruotsissa, missä suuruisen raittiusmiehen hallitukseen jouduttuaan nähdään eroavan raittiusliikkeestä ja avustavan väkijuomatulvan valloilleen päästämistä.

Nerman kertoo puhutelleensa useita vallankumouksen eturivin miehiä ja kaikki pitivät sitä itsestään selvänä asiana, että ehdottoman väkijuomakielon voimaansaattaminen, joukkojen rappeutumisen estämiseksi ja välttämiseksi, on yksi vallankumouksen tinkiättömiä ehtoja. Tosiasiaa on Venäjän työläisten ja talonpoikien mielialan yleisyys selitettävissä, päitse vallankumouksen tuottamasta mielenkohotuksesta, myös kin maan täydellisestä kuivattamisesta väkijuomakurjuudesta. —

Hirveätä olisi ajatella vallankumousta esimerkiksi Ruotsissa sellaisella kansanainekselle jota suuressa määrässä, varsinkin kaupungeissa, ja eritoten Tukholmassa on olemassa.

Niin kauvan kuin demoralisoidut vallittajat ja eteläamerikalainen roskajoukkoaines muodostaa suuren osan työväen luokasta on terrori ensi aikoina ehdottomasti välttämätön — yhtä välttämätön vallankumoushetkellä tämäntapaisia, yhteiskunnalle vaarallisia, henkilöitä vastaan kuin vastavallankumouksellisia roistoja vastaan.

Miten bolshevikit suurista väkijuomavarastoista vapautuivat.

Vallankumouksen tapahtuessa löytyi Venäjällä suuria väkijuomavarastoja. Kerenskin vallankumouksen aikana näytelivätkin väkijuomat merkittävää osaa. Bolshevikit ottivat heti alusta asian aivan toiselta kannalta. Mainittakoon vain yksi esimerkki osotukseksi siltä mitä usein tapahtui.

Eräs bolshevikipatrulli tapasi talvipalatsin kellarissa suuren varaston vanhaa kallisarvoista viiniä. Osa punaisista sotilaisista yritti juoda itsensä humaan, mutta heidän aikeensa tehtiin tyhjäksi. Järjestettiin viemärijohto kellarista Nevaan ja koko väkijuomavarasto ammuttiin rikki konekiväreillä. Voimakkaana virtoina virtaui sprit alas jokeen.

Suuri osa niistä väkijuomavarastoista joita Venäjällä on takavarikoitu on käytetty arvokkaana lisänä maan vähentyneisiin lääkevarastoihin.

Väkijuomien salakuljetusta harjotetaan Venäjällä sangen vähän. Voi tapahtua, varsinkin eteläisellä rintamalla esimerkiksi Krimin niemellä, että väkijuomia salakuljetetaan punaisen armeijan sotilaille ja on saattanut tapahtua iinkin, että sotilaat ovat sitä edelleen kuljettaneet sisämaahan.

Mutta kaikki ilmenevät ilkeilytöisyydet rangaistaan ankarasti ja mieliala sotilaiden keskuudessa on niin itsetietoisista, että yllämainitunlaisia tapauksia vain harvoissa poikkeustapauksissa sattuu. Toisilla rintamilla on salakuljetus ollut mahdotonta jo senkin vuoksi kun rajat näihin asti ovat olleet hermeettisesti suljetut.

Raittiuskiihotuksesta Venäjällä

sellaisena kuin bolshevikit sitä harjoittavat, kertoi Nerman mielenkiintoisia yksityiskohtia.

Bolshevikit harjoittavat kaikkialla, maaseudulla sekä kaupungeissa, hyvin järjestettyjen koulujensa välityksellä tehokasta alkoholivastaista kiihotusta, antamalla opetusta missä käsitellään alkoholin vahingollista vaikutusta. Sen lisäksi opetetaan yleistä terveydenhoitoa perinohjaisesti.

Kaikkialle julkinlauluissa taiteellisesti maalatuissa ilmoitustauluissa esitetään sngen usein viinaa käyttävä työlläinen tai talonpoika maassa makaavana sikanä — pelottavana esimerkkinä alkoholoin turmiollisesta vaikutuksesta. Samantapaisia kuvia nähdään myöskin kiihotusjunissa, jotka risteilevät Venäjällä joka suunnalle.

Sanomalehdissä ja aikakauskirjoissa esitetään niinkään luokkatietoisien työlläisen ja talonpojan velvollisuus pidättäytyä väkijuomien käyttämisestä. Vastapainoksi ylempänä mainitulle pelottaville kuville tsarismin ja vodkaan aikakaudelta näkee usein rinnastettuna kuvia raittiista työlläisistä, jotka lueskelevat kirjoja tai levittävät hyödyllistä kirjallisuutta tovereiden joukossa. Yhden kirjallisuusajan vaununsivuun on maalattu seuraavaa:

“Mitä vanha järjestelmä meille antoi? vodkaa, nagaakaa ja tsaarihallituksen sortoa y. m.” (kuva esittää juopuneen työläisen raahaamista vankikään). “Mitä antaa uusi järjestelmä meille? yliopiston, kirjoja, lapsenopetusta y. m.” (kuva esittää vastaavia laitoksia.)

On luonnollista, että tämäntapainen, sangen voimakkaasti harjoitettu kilhotus vaikuttaa joukkoihin syvästi ja pysyvästi. Ja epäilemättä tulee tämä itsetietoinen, voimaperäinen kilhotus, yhdistettynä yhteiskunnallisen oikeuden ja täydellisen ihmisolekuden periaatteisiin kuin se on, lyhyessä ajassa saattamaan juopumukseen ja väkijuomakurjuuteen niin syvästi vajonneen Venäjän kansan maailman raittiimmaksi kansaksi.

Väkijuomakiellon tehokkuus

on Venäjällä niin suuri, että Nerman, viisi viikkoa kestäneen oleskelun aikana Moskovassa ja Pietarissa, ja vaikka hän abkeraan oleskeli ulkona kansan joukossa kaduilla ja yleisillä paikoilla, ei voinut havaita useampaa kuin pari kolme lievästi humautunutta henkilöä. Mutta jo heti ensimmäisenä päivänä Tukholmassa sai Nerman lyhyen ajan kuluessa nähdä vähintään tusinan vahvasti humaltuneita henkilöitä.

Voitane huomauttaa, että on anka-raa rangaista juopumustapauksia niin voimakkaasti kuin Venäjällä todellisuudessa on tapahtunut. Tosiasia on kuitenkin, että ainoastaan tämä menettelytapa on tehnyt mahdolliseksi saada aikaan yleisen kunnioituksen väkijuomakielloille. Ja juuri tämä on suuressa määrin saattanut työläisten Venäjän vahvaksi ja voittamattomaksi. Ja lo-

pullisesti se myöskin on suuressa määrin auttanut sen sosialistisen venäläisen yhteiskunnan luomista, jota kansa innostuksella ja uhrautuvaisuudella rakentaa.

Haastattelun lopussa vakuuttaa Nerman, että Venäjän väkijuomakielto on pysyvä ja kertoo:

— Kysäsin muun muassa eräältä neuvostovallan johtavalta mieheltä, josko hän uskoi kieltoain Venäjällä olevan pysyvää laatua. Ja pidettävän voimassa vielä senkin jälkeen kuin vallankumous o saatettu varmalle kannalle. Vastaus tuli empimättä, lyhyesti ja päättävästi: Kyllä, aivan varmaan.

— Minun käsitykseni on, päätti Nerman mielenkiintoisen selostuksensa, että ainoastaan riittävän syvällä kulkeva ja sen kautta voitokas työväen vallankumous voi luoda todellisen, tehokkaan ja pysyvän väkijuomakiellon. Niinkutsutut ehdottomat kieltoain, joita suurella vaivalla, suurilla ponnistuksilla ja henkilökohtaisilla uhrauksilla lopultakin on saatu aikaan muun muassa Suomessa, Norjassa ja Yhdysvalloissa, eivät voi, niin kauvan kuin kapitalistinen järjestelmä vallitsee, olla muuta kuin puolinaisuuksia. Häikäilemätön henkilökohtainen voittoilemishalu, jota ei oikein vakavasti ole rajoitettu, ei milloinkaan tule kunnioittamaan niitä inhimillisiä vaatimuksia, jotka ovat kieltoain taustana. Vasta sosialistisessa yhteiskunnassa, missä yksilöiden onni ja hyvinvointi asetetaan ensi tilalle, missä yksityisen voittoihun pyrkimykset ovat hävitetyt ja tunnustauseena on: Yhteiskuntaa hyödyttävä työ kaikkien puolesta kaikkien hyväksi; vasta siellä voidaan väkijuomakielto kokonaan poistaa.

UUTTA KIRJALLISUUTTA

Toverin kustannuksella on ilmestynyt nykyisen Toverittaren toimittajan Helmi Mattsonin kirjanen “Erämaassa ja maailmalla”. Kirjanen on kooltaan 94 sivua ja anne-

taan se lahjaksi kaikille Toverittaren tilaajille.

Kirjaseen alkupuoli on kertomusta perheestä, joka nuorena lähti taisteluun erämaan kanssa. Taisteli ja